อิทธิพลของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน[*] ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้

The Influence of Buddhist Management to the Academic Achievement of Students of Mahachulalongkornrajavidyalaya University in the South

พระมหาดิลกรัศมี วุฒิยา (Phramaha Dilokrassme Vutiya)[**]
วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (Viroj Jadesadalug)[***]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการเชิงพุทธศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเชิงพุทธศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้ จำนวน 296 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า

การจัดการเชิงพุทธศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนิสิตที่มีสถานะเพศต่างกัน อายุต่างกัน สาขาวิชาที่กำลังศึกษาต่างกัน ชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัยต่างกัน และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาต่างกัน โดยรวม มีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนิสิตที่มีสถานะเพศต่างกัน และชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน โดยรวม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนิสิตที่มีอายุต่างกัน สาขาวิชาที่กำลังศึกษาต่างกัน พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัยต่างกัน และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาต่างกัน โดยรวม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการจัดการเชิงพุทธศาสตร์มีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ พิจารณากำหนดนโยบายการบริหารมหาวิทยาลัยได้อย่างครอบคลุมและตรงประเด็น

[*] เพื่อศึกษาอิทธิพลของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (To study the influence of Buddhist Management towards Academic Achievement)

[**] นักศึกษา หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, โทรศัพท์ 082 331 2197, Email: pmphom@gmail.com (Students of Requirements for the Degree Master of Arts Program in Public and Private Management Silpakorn University, Phone 082 331 2197, Email: pmphom@gmail.com)

[***] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, Email: viroj_jade@hotmail.com. (Asst. Prof. Faculty of Management Science Silpakorn University Email: viroj_jade@hotmail.com.

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

คำสำคัญ : การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน / มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้

Abstract

The purposes of this research were to study; 1) Buddhist Management and Academic Achievement 2) To compare Buddhist Management and Academic Achievement 3) To study the influence of Buddhist Management towards Academic Achievement of students at Mahachulalongkornrajavidyalaya university in the south. The research participants comprised of 296 students. The research instrument was a questionnaire with a content validity of 0.95. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, statistical analysis of Variance, Correlation Coefficient and Simple Linear Regression Model. The results shew that:

The overall Buddhist Management and Academic Achievement of students were at a high level. The students with different gender, ages, fields of study, years of study, educational foundation before entering a college and GPA did not affect Buddhist Management without statistical significance. Students with different genders and years of study affected Academic Achievement by difference in statistical significance. Students of different ages, educational foundation before entering a college and GPA did not affect the overall Academic Achievement. The Buddhist Management had a positive influence on the Academic Achievement with statistical significance

The results of this study will serve as a basis of consideration for use as a guideline in the formulation of a comprehensive administration policy.

Keyword: Buddhist management / Academic Achievement / Mahachulalongkornrajavidyalaya University in the south

บทนำ

โลกแห่งยุคหลังสมัยใหม่นิยม สะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเชิงสัญลักษณ์ โดยมีเทคโนโลยีการสื่อสารและแรงงานความรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภควัฒนธรรมสมัยใหม่นิยมแบบสุดขั้วด้วยลัทธิสุขนิยมและบริโภคนิยม พร้อมทั้งการแผ่ขยายอิทธิพลของวัฒนธรรมร่วมสมัยตะวันตก ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของการแข่งขันในสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้ จึงต้องมีกลไกทางการศึกษา มาพัฒนาประชากรอันเป็นปัจจัยสำคัญให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ที่สามารถก้าวไปสู่ชนชั้นแนวหน้า ได้อย่างมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนของแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพด้านทักษะพื้นฐานเพื่อก่อประโยชน์แก่ชีวิตครอบครัวและสังคม ด้วยการสอนให้รู้จักคิด เกิดจิตวิเคราะห์แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับเหตุผลด้วยสติปัญญาและคุณธรรม

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นภาระของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสังคมคาดหวังว่าเป็นกลุ่มของผู้นำที่สามารถสนองตอบบริการความรู้ที่เป็นประโยชน์ ใช้ความชำนาญมาช่วยชี้นำสังคมในทิศทางที่ถูกต้องอย่างชาญฉลาด (Sallis and Jones, 2002: 23, อ้างถึงในเฉลิมขวัญ พันธะกิจ, 2552: 2) ดังนั้น นอกจากวิธีการเรียนการสอนผู้เรียนจึงต้องมีการจัดการตนเองเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งสอดคล้องเจตนารมณ์ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (2545-2559) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 6) เช่นเดียวกับภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อันเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งคณะสงฆ์ไทยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงสถาปนาขึ้นเพื่อเป็นสถาบันศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงที่เน้นจัดการศึกษาวิชาการด้านพระพุทธศาสนาควบคู่กับการปฏิบัติธรรมเพื่อสร้างเอกลักษณ์ ให้กับมหาวิทยาลัยแห่งพุทธศาสตร์ ด้วยภารกิจผลิตบัณฑิต วิจัยและพัฒนาส่งเสริมพระพุทธศาสนา บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีปรัชญาการศึกษาเพื่อสนองตอบวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย ทางการคณะสงฆ์ และรัฐบาลที่ว่า “เป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม” (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2550: 3)

ด้วยพันธกิจดังกล่าว จึงก่อให้เกิดส่วนขยายที่ตั้งในส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในเขตภาคใต้ พื้นที่มีความหลากหลายทางศาสนา แม้ขยายการเปิดรับนิสิต เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและสนองตอบนโยบายของมหาวิทยาลัยแล้วก็ตามแต่ยังเกิดผลกระทบด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการจัดการตนเองของนิสิตที่ต่างภาวะกัน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนามหาวิทยาลัยที่มุ่งผลิตบัณฑิตและพัฒนา บุคลากรให้มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส เป็นผู้นำด้านจิตวิญญาณ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา ที่พร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม และเสียสละเพื่อสนองตอบความคาดหวังของสังคมจึงสนใจศึกษาอิทธิพลของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬา ลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้ ซึ่งสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้

2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้

3) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช-วิทยาลัย ในเขตภาคใต้ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

4) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช-วิทยาลัย ในเขตภาคใต้ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

5) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

การทบทวนวรรณกรรมเพื่อสร้างสมมติฐานและกรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเชิงพุทธศาสตร์

การจัดการเชิงพุทธศาสตร์หมายถึง กระบวนการที่นำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาเป็นตัวเชื่อมกับทฤษฎีการจัดการ ที่จะก่อให้เกิดองค์ความรู้และแนวทางแก่ผู้ปฏิบัติในกระบวนการต่างๆ โดยมีหลักบริหารจัดการ 3 ป. คือ หลักปริยัติ (เรียนรู้) ปฏิบัติ (ทำตาม) และปฏิเวธ (ดูแลผล) ซึ่งมีกุญแจสำคัญ คือต้องใช้สติหรือตัวควบคุมให้ดีตลอดด้วยของหลักคนดีหรือสัปปุริสธรรม ที่สามารถมองเห็นเหตุ หรือสาเหตุของเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วใช้สติในการคาดการณ์ถึงผลต่อไปในอนาคตได้ (รู้จักเหตุ) หรือเมื่อเห็นผลของเรื่องที่เกิดนี้แล้วสามารถหยั่งรู้ถึงสาเหตุในอดีต (รู้จักผล) ในเมื่อรู้เหตุและรู้ผลของเรื่องก็ทำให้รู้จักสมรรถนะ ความสามารถของตน (รู้จักตน) ที่จะแก้ไขพัฒนาเรื่องราวที่จะเกิดตามมาด้วยการรู้จักความพอดีของตนเอง (รู้จักประมาณ) หรือรู้จักเวลาว่าควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสม (รู้จักกาล) ในการประพฤติปฏิบัติด้านการคิด การพูดและการกระทำ (รู้จักชุมชน) และรู้ถึงวิธีการเลือกคบแต่คนดี ที่เป็นกัลยาณมิตร พร้อมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงการคบคนพาล (รู้จักบุคคล) (สมหวัง วิทยาปัญญานนท์, 2556)

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดการสมัยใหม่เชิงพุทธศาสตร์

แม้การจัดการสมัยใหม่เน้นการสร้างประสิทธิภาพด้านกลยุทธ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทุนนิยมและปรับปรุงระบบการจัดการที่เอื้อต่อการเปิดพื้นที่แห่งความรู้แล้วก็ตาม แต่ยังเป็นหลักการที่ยึดติดกับวัตถุที่ก่อให้เกิดการแข่งขันมุ่งหวังผลกำไร กระทั่งนักการจัดการตะวันตก ได้เข้ามาศึกษาหลักการ ทางพระพุทธศาสนาจึงพบว่า ศาสตร์แห่งการจัดการและดำรงความเป็นมนุษย์ที่เอื้อต่อการสร้างคุณค่าชีวิต คือ ศาสตร์ในการบริหารจัดการเชิงพุทธที่ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างเมตตา โดยไม่ปฏิเสธกระแสโลกาภิวัตน์ หรือระบบทุนนิยม ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ของกระบวนการจัดการที่มีความเกี่ยวข้องกับคนและสิ่งแวดล้อม ด้วยหลักธรรม เพื่อนำมาพัฒนาตน พัฒนาคน และพัฒนางาน ซึ่งได้แก่ หลักสัปปุริสธรรม ในธัมมัญญูสูตร แห่งพระไตรปิฎกเล่มที่ 23 (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539: 68, 143) ที่นำมาเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาตามหลักการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตด้วยแนวพุทธธรรม ในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2548: 210) ซึ่งได้แก่ การพัฒนาตนด้วยหลักธรรมของสัตบุรุษก็ย่อมที่จะนำความเจริญมาสู่ตนเอง คนรอบข้างและสังคมได้อย่างมีศักยภาพในทุกด้าน ทั้งนี้กระบวนการจัดการที่เรียกว่า POSDCoRB ของลูเธอร์ กูลิค และลินคอลล์ เออร์วิค ที่ได้นำหลักการจัดการของฟาร์โยล์ มาประยุกต์ร่วมกับการบริหารในการจัดระบบราชการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ร่วมกับหลักสัปปุริสธรรม 7 ประการ เพื่อให้ตรงกับความหมายของ การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ ดังนี้

P = Planning การวางแผน หมายถึง การจัดวางแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไรอย่างไร เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ **การรู้จักกาล** (กาลัญญุตา) คือ รู้เวลาที่เหมาะ และระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ รู้จักวางแผนการใช้เวลาได้เหมาะสม โดยก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม

O = Organizing การจัดองค์การ หมายถึง การจัดเตรียมความสัมพันธ์ของกิจกรรม ในหน่วยงานย่อยให้เชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ **การรู้จักเหตุ** (ธัมมัญญุตา) คือ รู้จักและเข้าใจหลักการและกฎเกณฑ์ของสิ่งที่ต้องประพฤติปฏิบัติตามเหตุตามผลว่าจะส่งผลในอนาคตอย่างไร

S = Staffing การจัดคนเข้าทำงาน หมายถึง การบริหารงานบุคคลซึ่งเริ่มจากคัดเลือก และจัดคนที่มีคุณสมบัติเข้าทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ **การรู้จักบุคคล** (ปุคคลัญญุตา) คือ รู้จักและเข้าใจความแตกต่างของบุคคล รวมทั้ง รู้จักวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การโน้มน้าวจิตใจให้ร่วมมือกัน สมกับคำสอนที่ว่า “รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง” เป็นต้น

D = Directing การอำนวยการหรือการสั่งการ หมายถึง การรู้จักหลักการและวิธีการในการชี้แนะ ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ **การรู้จักตน** (อัตตัญญุตา) คือ รู้ว่าตัวเราหรือตัวบุคคลอื่นสามารถพิจารณาตน พิจารณางานได้ดีมีปฏิภาณในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

Co = Coordinating การประสานงาน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานย่อยภายในองค์การได้มีการปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างเชื่อมโยงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ **การรู้จักชุมชน** (ปริสัญญุตา) คือ การศึกษาบริบทหรือทุนทางสังคม เพื่อรู้วิธีการ ว่าต้องทำกิริยาหรือปฏิบัติอย่างไร เพื่อการพัฒนาโดยใช้ทุนทางสังคมมาเป็นงบประมาณต้นทุนในการพัฒนาเมื่อเข้าไปอยู่ในชุมชนนั้นๆ

R = Reporting การรายงาน หมายถึง การรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานในองค์การเพื่อประมวลและสอดส่องสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ **การรู้จักผล** (อัตถัญญุตา) คือ รู้และเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานและสามารถนำผลการดำเนินการมาเผยแพร่สื่อสาร เพื่อการพัฒนาต่อไป

B = Budgeting การงบประมาณ หมายถึง การวางแผนทางการเงินหรือต้นทุน อย่างมีความชัดเจน โปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับ **การรู้ประมาณ** (มัตตัญญุตา) คือ รู้จักความพอเหมาะในการทำภาระกิจต่างๆ โดยพิจารณาว่ามีปัจจัยอะไรเกี่ยวข้องบ้าง แล้วจัดให้ลงตัวเพื่อที่จะได้วางแผนการปฏิบัติให้สามารถเชื่อมโยงได้

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการเชิงพุทธศาสตร์

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสำคัญในการจำแนกกลุ่มตัวอย่างและร่วมทำนายพฤติกรรมการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ให้เด่นชัดขึ้น ซึ่งจากการศึกษาทบทวนงานวิจัยพบว่า **สถานะเพศ** เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดค่านิยมและทัศนคติ ที่แตกต่างกันของหญิงและชาย เพราะวัฒนธรรมทางสังคมได้กำหนดบทบาทไว้ต่างกัน (Kaplan, อ้างถึงใน นิรมล สุวรรณโคตร, 2553: 33) **อายุ** เป็นปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกัน เช่นเดียวกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (อ้างถึงในเฉลิมขวัญ พันธะกิจ, 2552: 35) กล่าวว่า อายุมีผลเกี่ยวข้องกับระยะเวลาและประสบการณ์ในการทำงานที่ยาวนาน **สาขาวิชาที่กำลังศึกษา** เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพทางด้านการศึกษา ดังที่ Astin, Alexander W. (อ้างถึงในธนิตา ชี้รัตน์, 2554: 16) กล่าวว่า ปัจจัยต่างๆ เช่น นโยบาย โปรแกรมวิชาหรือหลักสูตร ย่อมเป็นสิ่งเร้าที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษา **ชั้นปีที่กำลังศึกษา** เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความยืดหยุ่นและความทนทานในการจัดการตนเอง ดังที่ Grotberg (อ้างถึงในเพ็ญประภา ปริญญาพล, 2550: 139) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นและทนทานในตัวมนุษย์ ที่สามารถนำมาป้องกันตนเอง เพื่อเอาชนะและทำให้ผ่านพ้นจากประสบการณ์ทางลบที่ได้เผชิญ **พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัย** เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างองค์แห่งความรู้ ดังที่ Marquardt (อ้างถึงใน เฉลิมขวัญ พันธะกิจ, 2552: 13) ได้กล่าวว่า การแสวงหา ประสบการณ์ สามารถสังเคราะห์กับความรู้ที่มีอยู่แล้วเข้าด้วยกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของพระมหาประยูร ธีรวโส (สุยะใจ) และคณะ (2548: 135) พบว่า พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้าเรียนที่แตกต่างกัน มีผลทำให้นิสิตประสบกับปัญหาที่แตกต่างกัน และ**เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่าน**

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

มา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียด ความกังวล ดังที่ Rice and Dellwo (อ้างถึงใน ระวีนันท์ รื่นพรต, ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และงามละมัย ผิวเหลือง, 2553: 3) กล่าวว่า ผู้ยึดติดความสมบูรณ์แบบมีลักษณะวิตกกังวลสูง ต่อความผิดพลาดย่อมทำให้เกิดความลังเลไม่กล้าตัดสินใจ รู้สึกผิดและละอายใจ

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ หลักการจัดการสมัยใหม่เชิงพุทธศาสตร์ นิสิตย่อมเกิดหลักธรรม พร้อมด้วยการนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับภาระหน้าที่ในชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่าแก่ตนเองและส่วนรวม ด้วยคุณลักษณะที่มีความรู้ในเหตุ (ธัมมัญญุตา) รู้ผล (อัตถัญญุตา) รู้ตน (อัตตัญญุตา) รู้ประมาณ (มัตตัญญุตา) รู้กาล (กาลัญญุตา) รู้ชุมชน (ปริสัญญุตา) และรู้บุคคล (ปุคคล ปโรปรัญญุตา) ช่วยให้เกิดการรับรู้ในปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นเงื่อนไขในการจัดการเชิงพุทธศาสตร์โดยตรง แล้วสามารถนำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีความสุขเกิดการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันระหว่างการจัดการ เชิงพุทธศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงกำหนดสมมติฐานของการวิจัย ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์แตกต่างกัน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความรู้ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสมรรถภาพทางสมอง โดยมีแบบประเมินทดสอบ โปรแกรมฝึกอบรมเพื่อบ่งบอกถึงคุณภาพของผู้เรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน ดั่งแนวคิดของ Jonet T. Spence (อ้างถึงในปิยะ บัณฑิตสกุลชัย, 2550: 8) ได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึง ความสำเร็จจากการทำงานของบุคคล จากวิธีพิจารณาหลักเกณฑ์ ที่วางไว้ ซึ่งเกิดขึ้นได้ในด้านความรู้ความจำ (Computation) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) และการวิเคราะห์ (Analysis) ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องถือเป็นภาระในการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (2545-2559) (สำนักคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 6) ที่มุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข” กล่าวคือเป็นบุคคลผู้ที่มีความ “ดี เก่ง มีสุข” ตามเป้าหมายหลักของแผนการศึกษาโดยให้เด็กและเยาวชนไทยสมบูรณ์ด้วยไอคิวและอีคิว ยึดมั่นในคุณธรรมนำความรู้สู่สังคมไทย

1. การเป็นคนดี คือ บุคคลที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจิตใจ และพฤติกรรม อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นอย่างสันติสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2556) กล่าวถึงคุณลักษณะการเป็นคนดีว่าหมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และมีเจตคติที่ดีต่อสถาบันและความเป็นอยู่ของบุคคล ชุมชนและสังคม

2. การเป็นคนเก่ง คือ บุคคลที่มีสมรรถภาพสูง มีความคิดสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำ ใช้สติปัญญา ในการเผชิญปัญหา และการทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม สอดคล้องกับแนวคิดของสุมน อมรวิวัฒน์และคณะ (กรมวิชาการ, 2543: 10-11) กล่าวถึงคุณสมบัติของการเป็นคนเก่งว่าหมายถึง การมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารสัมพันธ์ รวมทั้งมีตรรกะด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความเอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม

3. การเป็นคนมีความสุข คือ บุคคลที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรักต่อสรรพสิ่ง ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีดุลยภาพ สอดคล้องกับ

งานวิจัยของศศิธร เหล่าเท้ง และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2557: 1002) พบว่า ความสุขในการทำงานมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งองค์กรสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมาย

โดยการวิจัยนี้มีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งผู้วิจัยได้สำรวจด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรม ในขณะที่มีการเรียนการสอนของนิสิต แล้วรวบรวมนำมาสังเคราะห์ออกมาเป็นข้อคำถาม อีกทั้งได้ศึกษาค้นคว้าถึง แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยในแนวเดียวและกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกันนี้ มาเป็นเกณฑ์ ในการออกแบบสอบถามเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านส่วนบุคคลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสำคัญในการจำแนก และร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เด่นชัดจากการศึกษางานวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ **สถานะเพศ** เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย ดังที่ Klausmier (อ้างถึงใน ปิยะ บัณฑิตสกุลชัย , 2550: 8) กล่าวว่า ยังมีปัจจัยด้านคุณลักษณะและทักษะทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและเพศ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน **อายุ** เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถเรียนรู้ของมนุษย์ ตามที่ Bloom (อ้างถึงในหฤษฎ์ เลิศอนันตกร, 2554: 7) ได้กล่าวว่า วุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ อายุ และสติปัญญาย่อมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน **สาขาวิชาที่กำลังศึกษา** เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยเหตุด้านทัศนคติ ดังที่ Kurt Lewin (อ้างถึงใน ศิริพงศ์ รักใหม่, 2550: 38) กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์เช่นเดียวกับทัศนคติที่นิสิตมีต่อสาขาวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคม **ชั้นปีที่กำลังศึกษา** เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพราะเกิดการแบ่งปันของแนวคิดที่หลากหลายจากการแลกเปลี่ยนความเห็นของสมาชิกในกลุ่มดังที่ Bednar.et.al (อ้างถึงใน ณัฏฐาพร รัตนคำ, 2550: 80) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้เกิดจากได้ลงมือกระทำเพื่อพัฒนาประสบการณ์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มมากขึ้น **พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัย** เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ก่อนเข้าเรียน ดังที่ Bloom (อ้างถึงใน ถิรนันท์ วงศ์วิวัฒน์, 2555: 12) กล่าวว่า ทักษะพื้นฐานดั้งเดิมด้านต่างๆ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน **เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมา** เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเกณฑ์ในการตัดสินความสามารถ โดยใช้คะแนนการวัดผล ดังที่กฤษฎา บุญวัฒน์ (อ้างถึงในประพาพรัตน์ อ่ำประเสริฐ, 2552: 22) กล่าวว่า เป็นกระบวนการในการกำหนด ชี้ให้เห็นความแตกต่างในความสามารถและความรู้ที่เกิดขึ้น

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ และปัจจัยส่วนบุคคลจึงมีอิทธิพลเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน นิสิตย่อมนำหลักธรรมมาประยุกต์ตามแนวการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ได้ และก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข จึงกำหนดสมมติฐานของการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 2 นิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

แนวคิดพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่

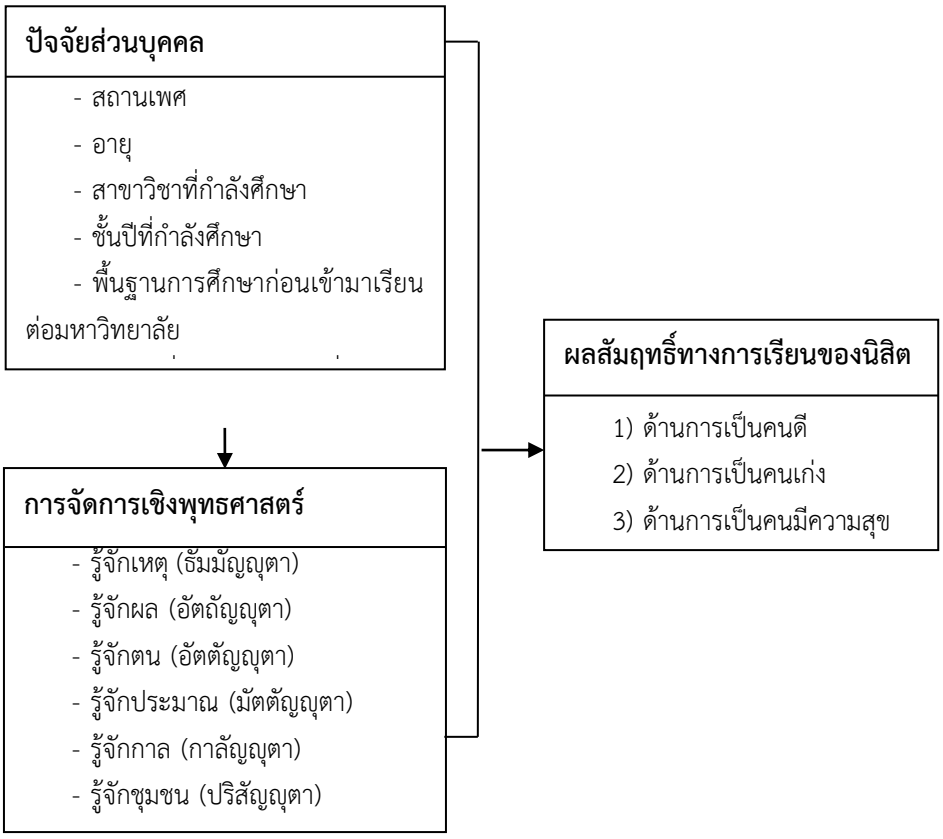
การสร้างคุณค่าและชีวิตของสรรพสิ่งที่สามารถดำรงอยู่รอดอย่างมีศักยภาพนั้นต้องอาศัยกัน เช่นเดียวกับวิทยาการสมัยใหม่และพระพุทธศาสนาต้องอาศัยกันเพื่อเป็นรากฐานสร้างความเข้าใจให้แก่โลก ดังที่พระธรรมโกษาจารย์ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557: 84) กล่าวว่า ไอน์สไตน์ย้ำว่า

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

“วิทยาศาสตร์ที่ไม่มีศาสนาย่อมพิกลพิการ ส่วนศาสนาที่ไม่มีวิทยาศาสตร์ย่อมมืดบอด” ความว่า วิทยาศาสตร์ ละทิ้งศาสนาก็จะขาดศีลธรรม เช่นเดียวกับคนง่อยเปลี้ยเสียขาจะไปไหนย่อมไม่ถึงที่หมาย ส่วนศาสนาที่ไม่สนใจความจริงทางด้านวิทยาศาสตร์ ก็เหมือนคนตาบอด ย่อมมีศรัทธามืดบอดต่ออำนาจเหนือธรรมชาติและหลงงมงายอยู่ในไสยศาสตร์ สาเหตุดังกล่าวจึงสามารถบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ได้ คือ**พุทธวิทยา** (Buddhology) หมายถึง การปรับศาสตร์เข้าหาพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธศาสนาเป็นตัวตั้ง แล้วใช้องค์ความรู้ในศาสตร์สมัยใหม่มาอธิบายเสริมสนับสนุนให้ดูทันสมัย มีเหตุผล เป็นที่ยอมรับได้ง่ายขึ้น **ธรรมวิทยา** (Dhammology) หมายถึง การปรับหลักพระพุทธศาสนาเข้าหาศาสตร์ คือ การนำหลักศีลธรรมเพิ่มเข้าไปในศาสตร์สมัยใหม่ (พระธรรมโกษาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2553: 59) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวหากมีการจัดการตนเองด้วยหลักพระพุทธศาสนากับศาสตร์ต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน ย่อมที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 3 การจัดการเชิงพุทธศาสตร์มีอิทธิพลด้านบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดงานวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดอิทธิพลของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในวิทยาเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 79 รูป/คน วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี จำนวน 125 รูป/คน โครงการขยายห้องเรียนจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 63 รูป/คน และหน่วยวิทยบริการจังหวัดสงขลา จำนวน 29 รูป/คน รวมทั้งสิ้น 296 รูป/คน ข้อมูล ณ กันยายน พ.ศ. 2556 ซึ่งมาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Taro Yamane (1973, อ้างถึงในธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555: 45) และทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย ตามสัดส่วนกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละหน่วยที่ตั้ง

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบปลายปิดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ และส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งสิ้น 71 ข้อ

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวัดโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.50-1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสามารถนำมาใช้ในการสอบถามได้จริง จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือวัดด้วยการทดสอบองค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.479-0.801 และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค พบว่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามแต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง 0.878-0.927 ซึ่งค่า Factor Loading ต้องมีค่ามากกว่า 0.40 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือมีค่าความเชื่อมั่นสูงจึงนำไปใช้ได้ (Nullally and Berstein, 1994, อ้างถึงใน Jadesadalug, 2009: 47) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha)
การจัดการเชิงพุทธศาสตร์		
การรู้จักเหตุ (ธัมมัญญุตา)	0.479 - 0.670	0.921
การรู้จักผล (อัตถัญญุตา)	0.672 - 0.801	0.922
การรู้จักตน (อัตตัญญุตา)	0.619 - 0.732	0.919
การรู้จักประมาณ (มัตตัญญุตา)	0.651 - 0.722	0.919
การรู้จักกาล (กาลัญญุตา)	0.516 - 0.743	0.919
การรู้จักชุมชน (ปริสัญญุตา)	0.670 - 0.799	0.918
การรู้จักบุคคล (ปุคคลัญญุตา)	0.636 - 0.717	0.917
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		

ด้านการเป็นคนดี	0.559 - 0.758	0.879
ด้านการเป็นคนเก่ง	0.613 - 0.800	0.927
ด้านการเป็นคนมีความสุข	0.608 - 0.838	0.962

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบคุณสมบัติ ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ทดสอบแล้ว พบว่าตัวแปรต้น และตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กัน จึงใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้เทคนิควิธีนำเข้า (Enter) ซึ่งมีสมการที่ใช้ในการทดสอบตามสมมติฐานดังต่อไปนี้

สรุปและอภิรายผลการวิจัย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปร	BM							AA	VIF
	KL	KM	KO	KT	KPT	KA	KI		
ค่าเฉลี่ย (Mean)	4.52	4.45	4.38	4.35	4.31	4.33	4.33	4.24	
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	0.57	0.65	0.60	0.63	0.65	0.62	0.63	0.68	
การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ (BM)									
ด้านรู้จักเหตุ (KL)									2.07
ด้านรู้จักผล (KM)	0.65**								2.22
ด้านรู้จักตน (KO)	0.57**	0.56**							1.77
ด้านรู้จักประมาณ (KT)	0.55**	0.51**	0.64**						2.17
ด้านรู้จักกาล (KPT)	0.45**	0.49**	0.53**	0.59**					1.65
ด้านรู้จักชุมชน (KA)	0.42**	0.52**	0.52**	0.51**	0.53**				1.70
ด้านรู้จักบุคคล (KI)	0.47**	0.41**	0.59**	0.61**	0.58**	0.60**			1.85
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AA)	0.44**	0.44**	0.44**	0.50**	0.46**	0.47**	0.60**		

หมายเหตุ **p<0.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา พบ ว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.41-0.65 และเมื่อทำการทดสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับระดับปานกลางและค่า VIF ของตัวแปรอิสระมีค่าตั้งแต่ 1.65-2.22 มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่พบปัญหาสหสัมพันธ์กัน และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และ ตัวแปรตาม พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นกัน จึงนำไปสู่การทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความถดถอย

ตัวแปร การจัดการเชิงพุทธศาสตร์	**ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AA)**		**t**	**p-value**
	สัมประสิทธิ์ถดถอย (β)	**ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน**		
ค่าคงที่ (a)	0.77	0.27	2.83	0.00**
การจัดการเชิงพุทธศาสตร์	**0.62**	**0.05**	**13.59**	**0.00****
ด้านรู้จักเหตุ	0.07	0.07	1.20	0.22
ด้านรู้จักผล	0.13	0.05	1.99	0.04*
ด้านรู้จักตน	- 0.04	0.07	- 0.62	0.53
ด้านรู้จักประมาณ	0.11	0.06	1.70	0.09
ด้านรู้จักกาล	0.05	0.06	0.86	0.38
ด้านรู้จักชุมชน	0.07	0.05	1.17	0.23
ด้านรู้จักบุคคล	0.39	0.06	5.86	0.00**
R = 0.65, F = 30.59, Adjusted R^2 = 0.41				

หมายเหตุ *p<0.05, **p<0.01

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ โดยใช้เทคนิควิธีนำเข้า และมีค่าการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 41 พบว่า การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ส่งผลทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านรู้จักบุคคล (β = 0.39, p < 0.01) รองลงมาคือ ด้านรู้จักผล (β = 0.13, p < 0.05) และด้านรู้จักประมาณ (β = 0.11, p > 0.05)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลการวิจัยโดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ด้านการจัดการเชิงพุทธศาสตร์

การวิเคราะห์ผลการศึกษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานะเพศ อายุ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย และเกรดเฉลี่ยสะสม GPA) ของนิสิตที่ผ่านมาแตกต่างกันมีการจำแนกต่อการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้านและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยนิสิตมีระดับการปฏิบัติตนตามหลักการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่ง**ด้านรู้จักเหตุ** นิสิตมีการปฏิบัติตนในภาพรวมระดับมากที่สุดนั้นเป็นเพราะความกตัญญูย่อมมีอิทธิพลต่อสังคมและประเพณีไทย โดยเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์ได้รับการยกย่องว่าเป็นสัตบุรุษ ทำให้รุ่งเรืองพบความสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า ส่วน**ด้านรู้จักผล** เป็นเพราะการรู้จุดหมายของการปฏิบัติ ก็จะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้ถึงเหตุถึงผลในการแก้ไขพัฒนาตนเอง ใน**ด้านรู้จักตน** ซึ่งเป็นเพราะการรู้สถานะของตนในคุณสมบัติ มีคุณภาพด้านจิตใจมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมาก่อนส่วนตน **ด้านรู้จักประมาณ** ซึ่งเหตุผลเป็นเพราะความพอดีพอเพียงนั้นบุคคลต้องให้เป็นไปทั้งทางโลกและทางธรรม คือ มีความพอเพียงในการทำ การพูด การคิด ชีวิตก็ย่อมที่จะสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี ใน**ด้านรู้จักกาล** ซึ่งเหตุผลเป็นเพราะการรู้จักเวลาในการกระทำสิ่งใด ย่อมก่อให้เกิดคุณค่าด้วยการวางแผนในกิจการหรือทำงานให้ทันและรู้คุณค่าของเวลา **ด้านรู้จักชุมชน** เหตุผลเป็นเพราะการรู้เข้าใจถูกต้องในการวางตนที่เหมาะสมในวัฒนธรรมของสังคม และ**ด้านรู้จักบุคคล** ซึ่งเหตุผลเป็นเพราะการรู้จักบุคคล รู้จักความแตกต่างของบุคคล ก็สามารถปฏิบัติได้ว่าจะสัมพันธ์เกี่ยวข้อง จะแนะนำสั่งสอนอย่างไร จึงจะได้ผลดีที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ผลการศึกษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานะเพศ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ของนิสิตที่ผ่านมาแตกต่างกันมีการจำแนกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุและชั้นปีที่กำลังศึกษา มีการจำแนกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน โดยนิสิตมีระดับความเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ **ด้านการเป็นคนดี** ซึ่งเหตุผลเป็นเพราะวัฒนธรรมประเพณีของสังคมไทยที่ได้รับอิทธิพลจากหลักธรรม เรื่องคารวะ ที่มุ่งถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งทำให้เป็นสังคมอันพึงประสงค์ ส่วน **ด้านการเป็นคนเก่ง** เป็นเพราะบุคคลมีทักษะและมีจิตใจรักการทำงาน สามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้กับ วิถีชีวิตที่ดำเนินไปในสังคม ด้วยเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต พร้อมทั้งทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข และ**ด้านการเป็นคนมีความสุข** เป็นเพราะมนุษย์ย่อมมุ่งเข้าหาความสุขเป็นจุดหมายปลายทาง ท่ามกลางปัญหา และความยากลำบาก ด้วยความสุขในรูปแบบต่างๆ เช่น ความสุขแบบภูมิใจ (Proud) ที่เกิดแรงบันดาลใจ (Inspiration) จนเป็นความมุ่งมาดปรารถนา (Aspiration) ที่จะสรรค์สร้างความดีเพื่อตอบแทนสังคมต่อไป

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การจัดการเชิงพุทธศาสตร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในเขตภาคใต้ แตกต่างกันตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีสถานะเพศแตกต่างกัน จะมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีสถานะเพศแตกต่าง

กันมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า นิสิตพระภิกษุสามเณร ชาย และหญิงอยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีสภาพแวดล้อมในกิจกรรมการเรียนและทำงานกลุ่มร่วมกัน รู้จักพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือต่อกัน

สมมติฐานที่ 1.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีอายุแตกต่างกันมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า นิสิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20–29 ปีอยู่ในวัยของผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่สะสมประสบการณ์ ให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพระหว่างสังคมของเพื่อน

สมมติฐานที่ 1.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกันจะมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์การวิจัยนี้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีสาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า ด้วยสภาพแวดล้อม และหลักสูตรพื้นฐานที่ต้องเรียน รวมทั้งการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการมีส่วนร่วม

สมมติฐานที่ 1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นิสิตที่เรียนในชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน จะมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่เรียนในชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า ในแต่ละชั้นปีนิสิตย่อมได้รับการพัฒนาตนให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิตให้มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและผู้อื่นได้

สมมติฐานที่ 1.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีพื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน จะมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีพื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน มีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์แตกต่างกันอธิบายได้ว่า ต้นทุนทางปัญญาของนิสิตย่อมมีพื้นฐานแตกต่างกันตามที่มาจากสถาบัน แต่เมื่อได้เข้ามาเรียนรู้ร่วมกัน จึงก่อให้เกิดกระบวนการนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สมมติฐานที่ 1.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาแตกต่างกัน จะมีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาแตกต่างกัน มีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าด้วยพันธกิจที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตใจเอื้อเฟื้อ เพื่อนและผู้สอนให้การยอมรับ

สมมติฐานที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้ แตกต่างกันตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีสถานะเพศแตกต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ผลลัพธ์การวิจัยนี้ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีสถานะเพศแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อธิบายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนย่อมเกิดจากปัจจัยภูมิหลังของนิสิตที่แตกต่างกัน เช่น ครอบครัวและสังคม เพศ ความรู้เดิม เป็นต้น (Harnischfeger and Wiley, อ้างถึงใน พรจันทร์ โพธินาค, สมุทร ชำนาญและสุรัตน์ ไชยชมพู, 2557: 54)

สมมติฐานที่ 2.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์การวิจัยนี้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีอายุแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อธิบายว่า ความมุ่งมั่นเพื่อให้สำเร็จการศึกษาด้วยการเรียนรู้ ถือว่าเป็นส่วนสำคัญ ที่

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ช่วยเติมเต็มในช่องว่างของความรู้ ที่ Bloom ได้อธิบายถึง ทฤษฎีการเรียนรู้ว่า พื้นฐานของผู้เรียนที่มีความคล้ายคลึงกันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ย่อมออกมาจะไม่แตกต่างกัน (อ้างถึงใน กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์, 2554)

สมมติฐานที่ 2.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อธิบายว่าความตั้งใจในการเข้าเรียนมหาวิทยาลัยเป็นกระบวนการควบคุม เพื่อเปลี่ยนแปลงไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มุ่งอนาคต ทำให้เกิดความพยายามในการทำสิ่งต่างๆ

สมมติฐานที่ 2.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่เรียนในชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ผลลัพธ์การวิจัยนี้ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่เรียนในชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อธิบายว่า ในแต่ละชั้นปีมีกระบวนการเรียนการสอนที่ต่างกัน โดยเริ่มจากวิชาพื้นฐานไปสู่วิชาเอกเฉพาะสาขา ด้วยวิธีจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่ง ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน (สู่ขวัญ ตลับนาค และบำรุง ชำนาญเรือ, 2557: 1212)

สมมติฐานที่ 2.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีพื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ ไม่ยอมรับ สมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีพื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามาเรียนต่อมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อธิบายว่า สภาพการเรียนในส่วนของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวและความรู้เดิมเป็นสิ่งสำคัญที่จะถ่ายโยงการเรียนรู้ ด้วยการนำความคิดรวบยอดในสถานการณ์หนึ่งไปประยุกต์ใช้

สมมติฐานที่ 2.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่านิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาแตกต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้ ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อธิบายว่าผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งในการมีความรับผิดชอบ ซึ่งเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ของบุคคล ทั้งนี้ ยังส่งผลต่อภาวะการมีงานทำในอนาคต

สมมติฐานที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยอย่างง่าย ของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าความสามารถในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 41 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.62 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 คือ การจัดการเชิงพุทธศาสตร์มีอิทธิพลด้านบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคใต้ เนื่องจาก การจัดการเชิงพุทธศาสตร์เป็นการนำหลักการบริหารแบบพุทธมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดการสมัยใหม่ โดยมุ่งเน้นคุณภาพชีวิตด้วยสติ ปัญญา สร้างประโยชน์สุขอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับพุทธทาสภิกขุ (เงื่อม อินฺทปญฺโญ, 2554: 17) ที่กล่าวว่า การบริหารทำงานให้เป็นไปได้ของระบบต้องใช้สติปัญญาในการป้องกันแก้ไขปัญหา โดยมุ่งเน้นคุณภาพชีวิต มีความสุขในการทำงาน มีอุดมคติที่ถูกต้องในการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีคุณค่า

ประโยชน์จากการวิจัย

ประโยชน์เชิงการจัดการ

1. เป็นแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อให้อาจารย์จัดการเรียนรู้ตามหลักพุทธศาสตร์ ได้อย่างถูกต้องและทั่วถึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะสงฆ์และรัฐบาลที่ว่า “ศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม” โดยผลการวิจัยพบว่า นิสิตยกมือไหว้เมื่อพบญาติผู้ใหญ่หรือบุคคลที่เคารพ ซึ่งเป็นการมองเห็นคุณค่าความดีความสำคัญของ บุคคล แล้วมีการปฏิบัติตนต่อบุคคลโดยถูกต้องเหมาะสมด้วยความจริงใจ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

2. ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ เพื่อยกระดับและสร้างความสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อสถาบันของผู้เรียน อันส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลของสถาบันการศึกษาในการ หล่อหลอมบัณฑิตที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านความเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างยั่งยืนโดยผลการวิจัยพบว่า นิสิตนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนมาประยุกต์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้ ย่อมนำไปสู่การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามความหมายและเจตนารมณ์ ของกรมวิชาการ

3. นิสิตทราบถึงแนวทางในการพัฒนาตนเองด้วยกระบวนการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ว่า สามารถที่จะดำเนินการไปในทิศทางใด เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา โดยมีผลการวิจัย พบว่า นิสิตภูมิใจที่ได้ตอบแทนสังคม เมื่อทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยหรือชุมชน ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาตนเองก็ย่อมทำให้พบกับความสุขอย่างยั่งยืนต่อไป

ประโยชน์เชิงทฤษฎี

กรอบแนวคิดการวิจัยได้ก่อให้เกิดบูรณาการที่เกี่ยวข้องกับหลักการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ แนวคิดพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาประยุกต์ใช้ ซึ่งไม่ค่อยพบงานวิจัยที่มีการศึกษาถึงการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ ในการพัฒนาตนอันเป็นปัจจัยสำคัญที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และไม่ค่อยปรากฏในการศึกษาขั้นต่อไปถึงผลของการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ว่าจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ได้เช่นใด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคตควรมีการดำเนินการต่อไปนี้

1. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐกับเอกชน ตามภูมิภาคอื่นๆ

2. ศึกษาเปรียบเทียบหลักการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐกับเอกชน ว่ามีความสัมพันธ์และแตกต่างกันอย่างไร

3. ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมิติต่างๆ อย่างครอบคลุม ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงรูปแบบและกระบวนการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ เพื่อให้นิสิตได้รู้และเข้าใจด้วยความถูกต้อง ตามวิสัยทัศน์ (Vision) และพันธกิจ (Mission) ของมหาวิทยาลัย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2543). **การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง.** กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.

กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2554). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.” รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

เฉลิมขวัญ พันธะกิจ. (2552). “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการความรู้ของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.” การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

ณัฏฐาพร รัตนคำ. (2550). “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนที่พัฒนาตาม แนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้เรื่ององค์กรเอื้อการเรียนรู้.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ธนิตา ชี้รัตน์. (2554). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒองค์รักษ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.** พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี: บริษัท เอส. อาร์. พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.

ถิรนันท์ วงศ์วิวัฒน์. (2555). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่องคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยใช้แบบ ฝึกหัดเสริมทักษะการ

แปลภาษาอังกฤษ.” รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

นิรมล สุวรรณโคตร. (2553). “การปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประพาพรัตน์ อ่ำประเสริฐ. (2552). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชากลยุทธ์การเลือกซื้อและใช้สื่อโฆษณาของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.” รายงานการวิจัยในชั้นเรียน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปิยะ บัณฑิตสกุลชัย. (2550). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.” รายงานการวิจัยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2556). **Talent Management: ความฉลาดทางอารมณ์กับคนเก่ง.** เข้าถึง เมื่อ 19 กรกฎาคม 2556. เข้าถึงได้จาก http://www.hrcenter.co.th/column_detail.

พรจันทร์ โพธินาค, สมุทร ชำนาญ และสุรัตน์ ไชยชมภู. (2557). “ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์.” **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา** ปีที่ 8, ฉบับที่ 1 (ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557): 47-62.

พระธรรมโกษาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2553). **วิธีบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่.** กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2548). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.** พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: บริษัท เอส.อาร์. พริ้นติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.

พระมหาประยูร ธีรวโส (สุยะใจ) และคณะ. (2548). “การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พุทธทาสภิกขุ (เงื่อม อินฺทปญฺโญ). (2554). **การบริหารธุรกิจแบบพุทธ.** กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.

เพ็ญประภา ปริญญาพล. (2550). “ความยืดหยุ่นและทนทานของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.” **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์** ปีที่ 13, ฉบับที่ 2 (เมษายน- มิถุนายน): 137-153.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2557). **สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต ประจำปี 2557.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2550). **รายงานประจำปี 2549.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ระวีนันท์ รื่นพรต, ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และงามละมัย ผิวเหลือง. (2553). “ปัจจัยทำนายการปรับตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.” **รามาธิบดีพยาบาลสาร** ปีที่ 6, ฉบับที่ 3 (พฤศจิกายน-ธันวาคม) : 390-405.

ศิริพงศ์ รักใหม่. (2550). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา.” **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี** ปีที่ 1, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 25-40.

ศศิธร เหล่าเท้ง และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2557). “อิทธิพลของกิจกรรมสร้างสุขในองค์กร ตามแนวทางความสุข 8 ประการ ที่มีต่อความสุขในการทำงาน ประสิทธิภาพการทำงาน และความตั้งใจในการลาออกของพนักงานบริษัทเอกชน”. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ 7, ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม–สิงหาคม): 988-1006.

สมหวัง วิทยาปัญญานนท์. (2556). **บริหารด้วยสัปปุริสธรรม.** เข้าถึงเมื่อ 3 มิถุนายน เข้าถึงได้จาก http://budmgt. com/budman/bm01/goodman.html.

สู่ขวัญ ตลับนาค และบำรุง ชำนาญเรือ. (2557). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT.” **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ 7, ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม): 1203-1216.

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (2545-2559).** กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

หฤษฎ์ เลิศอนันตกร. (2554). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.” รายงานการวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาต่างประเทศ

Viroj Jadesadalug. (2009). “Building Innovative Creation Efficiency of Furniture Business in Thailand: An Empirical Research of Its Antecedents and Consequences.” A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for The degree of Doctor of Philosophy in Management Mahasarakham University.